

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ „IORGU IORDAN – AL. ROSETTI”

REZULTATELE MONITORIZĂRII
POSTURILOR DE RADIO ȘI DE TELEVIZIUNE
în luna martie 2016

În luna martie 2016, au fost monitorizate (de către echipa alcătuită din Blanca Croitor, Andreea Dinică, Ionuț Geană, Dana Manea, coordonator Rodica Zafiu) 12 posturi de televiziune (TVR 1, TVR 2, Antena 1, Pro TV, Kanal D, Prima TV, Național TV, Antena 3, România TV, B1 TV, Realitatea TV și DIGI 24) și 2 posturi de radio (Radio România Actualități și Europa FM), alese în funcție de audiență, de acoperirea națională, de ponderea emisiunilor informative și de dezbateri și de asumarea unui rol cultural și educativ.

Lista posturilor monitorizate în această etapă corespunde, în mare măsură, listelor folosite în monitorizările din etapele precedente (în special celor din ultimele rapoarte, realizate în anul 2012), ceea ce permite comparația și formularea de concluzii mai generale asupra calității limbii române folosite în presa audiovizuală.

S-au efectuat 300 de ore de monitorizare, urmărindu-se în primul rând transmisiunile de la orele de vârf, în special emisiunile de știri și dezbateri. La fel ca în etapele precedente, au fost monitorizate sub aspect lingvistic doar intervențiile verbale și mesajele scrise (titrări, crawluri) pentru care își asumă responsabilitatea redactorii și colaboratorii posturilor respective. În rarele situații în care au fost notate și secvențe verbale aparținând invitațiilor în studio, erorile semnalate au prilejuit simple recomandări, fără impact asupra evaluării finale a postului respectiv. Preluând o idee mai veche, am inclus în monitorizare (cu un număr redus de ore) și programele de publicitate; de asemenea, am alocat câteva ore, experimental, monitorizării limbii române folosite în dublarea desenelor animate.

Rezultatele monitorizării se regăsesc în *tabelele de erori pentru fiecare post monitorizat* (greșelile semnalate fiind însoțite de forma corectă și de explicații).

În această sesiune de monitorizare, am formulat mai explicit câteva criterii de evaluare și ierarhizare a greșelilor (v. Anexa). Aplicarea acestora a condus la marcarea prin asterisc a greșelilor pe care le considerăm semnificative pentru evaluarea comparativă finală. Deocamdată, considerăm că numărul și cantitatea greșelilor înregistrate nu justifică aplicarea unor sancțiuni.

I. GRAFIE, PUNCTUAȚIE, PRONUNȚARE

1. Grafie

1.1. În textele scrise pe ecran continuă să apară numeroase **neglijențe de tehnoredactare**: „Irina **a flat** că” (Antena 1, 1.III), corect – *a aflat*, „din **fin** fericire nu a fost rănit” (Antena 3, 15.III), corect – *din fericire*, „I.S.U a dat avizul pentru redeschiderea Arenei **Naionale**” (B1 TV, 19.III), corect – *Naționale*, „**legislaia**” (DIGI 24, 31.III), corect – *legislația*, „**propriar**ul terenului” (Pro TV, 21.III), corect –

proprietarul, „a **vâdut**” (Realitatea TV, 5.III), corect – „**vândut**”, „**Disctinția** i-a fost” (TVR 1, 12.III), corect – *distincția*.

1.2. Am înregistrat **scrierea cu î în loc de â** (care să respecte normele ortografice în vigoare): „**decît**” (Antena 1, 21.III), corect: *decât*, „doi **cîștigători**” (Antena 1, 29.III), corect: *câștigători*, „**Tîrgu-Mureș**” (DIGI 24, 8.III), corect: *Târgu*.

1.3. Continuă să apară și **texte din care lipsesc (parțial) semnele diacritice** specifice limbii române, precum și **texte în care apar (parțial) semne diacritice** nespecifice limbii române: „un **constanțean**” (Antena 1, 28.III), „Scrisoarea **dubioasa**” (B1 TV, 19.III), „**îsi** duce” (Kanal D, 16.III), „**daca poti si** nu e prea mare” (Prima TV, 12.III), „**imi** asum **intreaga** responsabilitate” (Pro TV, 8.III), „pentru **informatii** suplimentare, **contactati**” (reclamă Cicatridina, Pro TV, 7.III), „însoțite de **descărcări** electrice” (TVR 1, 5.III), „Temperatura **maximă**” (TVR 1, 6.III).

1.4. Folosirea cratimei pune, în continuare, destul de multe probleme. Cele mai multe greșeli privesc scrierea substantivelor compuse, mai ales cu *șef* și cu *prim*:

- „**cms. șef**” (DIGI 24, 4.III) – corect: *comisar-șef*;
- „**comisar șef**” (TVR 1, 8.III) – corect: *comisar-șef*;
- „**procuror șef**” (Prima TV, 5.III) – corect: *procuror-șef*;
- „**primul ministru** al României” (DIGI 24, 15.III) – corect: *prim-ministrul*;
- „a ajuns în atenția **primului ministru**” (Național TV, 31.III) – corect: *prim-ministrului*;
- „**prim ministrul** României” (Pro TV, 30.III) – corect: *prim-ministrul*;
- „Abdesalam este **suspectul cheie** în atentatele de la Paris” (Antena 3, 19.III) – corect: *suspectul-cheie*;
- „construcția a 4 **blocuri turn** în zonă” (B1 TV, 3.III) – corect: *blocuri-turn*.

Am înregistrat și greșeli care privesc scrierea adverbilor compuse: absența cratimei, folosirea greșită a cratimei sau greșeli de segmentare:

- „Iolanda Balaș, decorată **post mortem**” (B1 TV, 13.III) – corect: *post-mortem*;
- „**azi noapte**” (Kanal D, 3.III) – corect: *azi-noapte*.

Alte greșeli legate de folosirea cratimei:

- „a murit inventatorul **emailului**” (Antena 3, 7.III) – corect: *e-mailului*;
- „**Cluj Napoca**” (B1 TV, 27.III; Pro TV 29.III) – corect: *Cluj-Napoca*;
- „**Feți Frumoși**” (reclamă a Organizației Umanitare Concordia, Pro TV, 1.III) – corect: *Feți-Frumoși*.

2. Punctuație

2.1. În domeniul punctuației, cele mai multe greșeli au fost înregistrate în continuare în folosirea virgulei. Dintre greșelile curente, nu am mai identificat însă în perioada monitorizată folosirea greșită a virgulei pentru a izola un atribut categorial, nici apariția ei între locuțiunea conjuncțională concludivă și restul enunțului.

Virgula lipsește în situații în care ar trebui să apară:

– pentru a separa vocativele sau interjecțiile de adresare de restul enunțului:

- „Brie[] aici, te rog!” (Antena 1, 1.III);
- „Mulțumesc[] România!” (Pro TV, 4.III);

– pentru a separa elementele unei enumerații:

- „leguma este așa, mică[] mai albă” (Pro TV, 23.III);
- „Take[] Ianke și Kadir” (România TV, 24.III);

– pentru a marca elipsa verbului (aceasta trebuie marcată prin virgulă sau prin linie de pauză):

- „traficantii care vor sânge[] nu pace” (Antena 1, 25.III);
- „Ilie Năstase[] între tachinare și avertizare” (Kanal D, 3.III);

– înainte de conjuncțiile coordonatoare adversative (în special *dar*):

• „că a avut loc un incident[] dar că școala poate să îl gestioneze” (Antena 1, 1.III);

• „A scăpat din accidentul rutier[] dar a murit” (B1 TV, 3.III);

• „vrea să uite tot[] dar să se știe” (Prima TV, 13.III);

– după circumstanțiale izolate sintactic sau antepuse regentului:

• „În timpul nopții cei trei sirieni au tăiat prelată și au ieșit din TIR și[] dezorientați[] au sunat la 112” (Antena 3, 9.III);

• „Nicușor Constantinescu se află în spital[] unde va fi supus unor investigații medicale” (B1 TV, 19.III);

• „Dacă nu avem unde lucra[] cum trăim?” (Național TV, 25.III);

• „Autoritățile sunt atât de mulțumite de el[] încât se gândesc să-l prelungească” (TVR 2, 6.III);

– pentru a marca structurile corelative:

- „nu e nici cal[] nici măgar” (Kanal D, 8.III);

Virgula este folosită greșit:

– între subiect / grupul subiectului / propoziția subiectivă și regent / propoziția principală:

• „Toți cei care s-au întâlnit întâmplător cu regele Mihai, nu au știut că au în față o alteță regală” (Antena 1, 8.III);

• „cei care vor fuma în locurile publice închise, vor fi amendați” (Antena 3, 15.III);

• „Trupa Compact, va susține un concert” (Realitatea TV, 1.III);

– între verb și completiva directă:

- „vă rog, să fiți cu ochii pe noi” (Kanal D, 17.III).

Nici în aceste contexte virgula nu este necesară:

- „Colegul nostru, Vali Butnaru, și-a încercat talentele” (Antena 1, 8.III)

- „Însă, autoritățile spun că nu ar trebuie să existe” (Antena 1, 14.III)
- „Putem vorbi de efecte benefice ale solarului, doar atunci când vorbim de lămpi ultraviolete cu destinație medicală” (Antena 1, 21.III).

2.2. Alte greșeli de punctuație:

- absența blankului după două puncte:
 - „Cioloș; Sperăm ca bugetul” (TVR 1, 8.III);
 - „Argeș; doi copii” (TVR 1, 12.III);
- absența blankului după valori numerice:
 - „2cm de spumă” (reclamă Dormeo, Pro TV, 29.III);
- lipsa ghilimelelor:
 - „[]Observator[] vă prezintă seria de materiale []SOS România din spitale[]” (Antena 1, 21.III)
 - „Patronul []Lactate Brădet[]” (B1 TV, 15.III);
 - „ea nu ar mai participa la []Schimb de mame[]” (Prima TV, 20.III);
 - „la piesa []Iubirea e un lucru mare[]” (România TV, 10.III);
 - folosirea ghilimelelor neromânești:
 - „ca în "Rocky"” (Antena 1, 1.III);
 - „încă un rănit în tragedia de la "Colectiv" a murit” (Antena 3, 14.III);
 - „"Cumințenia Pământului" revine în patrimoniul statului român” (B1 TV, 17.III);
 - „"Marie Curie"” (DIGI 24, 4.III);
 - „"băiat rău"” (Kanal D, toată perioada);
 - „"mascota...", "Brânza și carnea de pui nu sunt sursa ...", 'joc', 'Mărțișor'” (Național TV, toată perioada);
 - „Restaurant "La Umbreluțe"” (Prima TV, 5.III);
 - „Anchetă la compania "Carpatica"” (Pro TV, 2.III);
 - „a fost câștigat de Brie Larson ("Room")” (Realitatea TV, 1.III);
 - „"Nici după moartea mea..."” (România TV, 13.III);
 - „Hagi: "sunt sigur că..."” (TVR 1, 5.III);
 - „Din cauza acestei "energii verzi" mai multe râuri au fost distruse” (TVR 2, 20.III);
- folosirea incorectă a punctului pentru scrierea numerelor cu zecimale sau a virgulei pentru separarea miilor:
 - „mulțumit 27.5%” (România TV, 30.III);
 - „Tabăra cea mai mare din țară adăpostește 2,000 de refugiați” (TVR 2, 6.III).

3. Pronunțare

3.1. Continuă să apară numeroase **pronunțări greșite ale unor cuvinte** uzuale, vechi sau neologice, sau ale unor nume proprii românești sau străine:

- „pe aeroportul [hen-ri] Coandă” (Antena 1, 3.III) – corect: [an-ri];

- „Uniunea [ieuropeană]” (Antena 1, 3.III) – corect: [europeană];
- „în bikini” – *pronunțat în două silabe: [bi / chini], cu -i final asilabic* (Antena 1, 8.III) – corect: [bi-chi-ni];
- „Dan Păcurariu a fost arestat” – *pronunțat cu hiat [ri-u]* (Antena 3, 8.III) – corect: [pă-cu-ra-riu];
- „suspensii **ridigizate**” (DIGI 24, 4.III) – corect: *rigidizate*;
- „[fest-food]” (Kanal D, 1.III) – corect: [fast-food];
- „repercusiunile” (Național TV, 10.III) – corect: *repercusiunile*;
- „diversificare a **cauzisticii** penale” (Național TV, 28.III) – corect: *cazuisticii*;
- „vezi cu oala aia, ai **grije**” (Prima TV, 18.III) – corect: *grijă*;
- „[jacuzi]” (Pro TV, 2.III) – corect: [găcuzi];
- „plastelină” (Disney Junior, 25.III) – corect: *plastilină*;
- „în gospodării, **pă** terenuri agricole” (Realitatea TV, 10.III) – corect: *pe*;
- „[pre-ju-di-ci-lor]” (Realitatea TV, 30.III) – corect: [pre-ju-di-ci-i-lor];
- „contracte cu Primăria **Caraiova**” (România TV, 30.III) – corect: *Craiova*.

3.2. Greșeala care constă în **rostirea greșită a literei x**, prin generalizarea pronunției [cs] în loc de [gz], este, în continuare, destul de frecventă:

- „s-a prezentat la e[cs]amen” (România TV, 10.III), corect – e[**gz**]amen;
- „este un e[cs]emplu pentru tenisul feminin” (TVR 1, 8.III), corect – e[**gz**]emplu.

3.3. Și **rostirea greșită/colocvială a numeralelor** este, în continuare, frecventă:

- „în urmă cu **optisprezece** ani” (Prima TV, 18.III), corect – *optsprezece*;
- „suntem după [**doișpe**] noaptea” (Prima TV, 3.III), corect – *douăsprezece*;
- „am accesat la [**șaișcinci**] la sută” (România TV, 1.III), corect – *șaiszeci și cinci*;
- „[**treișpe**] mii cinci sute [**șaptespatru**]” (România TV, 2.III), corect – *treisprezece mii cinci sute șaptezeci și patru*.

3.4. Continuă să apară și greșeli de accentuare:

- „nașterii **premat**ure” (Antena 1, 29.III), corect – *premature*;
- „bun **imobi**l” (DIGI 24, 2.III), corect – *imobil*;
- „Au fost declarate neconstituționale 43 de **preved**eri care vizau” (Antena 3, 15.III), corect – *prevederi*;
- „dacă nu va anula această **preved**ere” (B1 TV, 3.III), corect – *prevedere*;
- „participă șaptezeci și trei de **compani**i” (DIGI 24, 29.III), corect – *companii*;
- „**deunăzi” (Kanal D, 9.III), corect – *deunăzi*;**
- „**caracter” (Național TV, 11.III), corect: *caracter*;**
- „o **capsulă** Femovita pe zi” (reclamă Femovita, Realitatea TV, 22.III), corect – *capsulă*;
- „principalul **mijloc** de informare” (Realitatea TV, 26.III), corect – *mijloc*;
- „[**shekspir]” (Realitatea TV, 31.III), corect – [shekspir];**
- „și-a găsit un [**protector] vânos” (România TV, 8.III), corect – [**protector**];**
- „**spuneți-ne ceva” (TVR 1, 9.III), corect – *spuneți-ne*;**

- „cu [se-i-ful] din care” (TVR 1, 8.III), corect – [sei-ful];
- „Târnava Mare” (TVR 2, 13.III), corect – Târnava.

II. GRAMATICĂ

4. Morfologie

Greșelile de morfologie nu au fost foarte numeroase. În morfologia verbală s-au înregistrat câteva forme hibride de indicativ imperfect (de tipul *vroiam*, *vroia*, *vroiau* etc.), în locul celor corecte, fără *-r-* în radical (*voiam*, *voia*, *voiau* etc.): „M.V. **vroia**” (DIGI 24, 18.01), corect – *voia*.

Verbul *a preceda* a fost înregistrat cu forma incorectă de indicativ prezent, persoana a 3-a singular *precede*: „**precede** orice exponat” (Cartoon Network, 31.III), corect – *precedă*.

Verbul *a apărea* este folosit cu forma de infinitiv *apare* (tendință veche, explicată prin atracția altui tipar de conjugare), în forme verbale compuse: „modelul **va apare** abia la toamnă” (DIGI 24, 4.III), corect – *va apărea*.

S-a înregistrat și accentuarea pe sufix, în loc de radical, a verbelor de conjugarea a III-a, la imperativ, persoana a II-a plural, atunci când sunt urmate de clitice pronominale (v. supra, exemplul „**spuneți**-ne ceva”, TVR 1, 9.III).

Este destul de frecventă înlocuirea formelor adverbiale *maximum* și *minimum* cu cele ale adjectivelor corespondente, *maxim* și *minim*: „consumați zilnic **minim** doi litri de lichide” (RRA, 31.III), corect: *minimum* doi litri.

5. Sintaxă

5.1. Dezacordul

5.1.1. Dezacordul adjectivului

Acordul în caz al adjectivului este vizibil la genul feminin, numărul singular, cazurile genitiv și dativ. Pierderea acordului în caz al adjectivului este o tendință mai veche, constatată și în etapele de monitorizare precedente:

- „concluzia unei cercetări **realizată** de [...]” – corect: *concluzia unei cercetări realizate de [...]* (Pro TV, 1.III);
- „unei companii **controlată** de [...]” – corect: *unei companii controlate de [...]* (Pro TV, 14.III);
- „în timpul unei conferințe de presă **comună** cu Barack Obama” – corect: *în timpul unei conferințe de presă comune cu Barack Obama* (Antena 1, 22.III);
- „Decizia Norvegiei, în urma perioadei **greă** prin care trece” – corect: *Decizia Norvegiei, în urma perioadei grele prin care trece* (B1 TV, 8.III).

5.1.2. Dezacordul mărcii genitive *al*

În unele contexte, marca de genitiv *al* este acordată cu alt substantiv decât cel care reprezintă antecedentul nominalului în genitiv:

- „în proiectul de modernizare **al** cetății Sucidava” – corect: *în proiectul de modernizare a cetății Sucidava* (Antena 1, 10.III);
- „la punctul de trecere **al** frontierei de la Petea” – corect: *la punctul de trecere a frontierei de la Petea* (Antena 1, 25.III);
- „în plin turneu de promovare **al** celor mai noi filme” – corect: *în plin turneu de promovare a celor mai noi filme* (Pro TV, 1.III);
- „procesul de înmugurire **al** florilor” – corect: *procesul de înmugurire a florilor* (Pro TV, 7.III);
- „retragerea din viața publică **al** regelui Mihai I” – corect: *retragerea din viața publică a regelui Mihai I* (Realitatea TV, 2.III);
- „la schimbările nu în 24 de ore, peste noapte, **a** prefectilor” – corect: *la schimbările nu în 24 de ore, peste noapte, ale prefectilor* (Realitatea TV, 14.III);
- „una dintre puținele ambasadoare **a** cântecului aromân” – corect: *una dintre puținele ambasadoare ale cântecului aromân* (Realitatea TV, 19.III);
- „venirea pe lume **al** celui de-al șaptelea copil” – corect: *venirea pe lume a celui de-al șaptelea copil* (România TV, 13.III).

Uneori se folosește marca de genitiv invariabilă *a*, care nu marchează acordul:

- „au fost transformate în sedii sociale **a** unor firme” – corect: *au fost transformate în sedii sociale ale unor firme* (Național TV, 17.III);
- „transportul dintr-o țară în alta **a** produselor” – corect: *transportul dintr-o țară în alta al produselor* (Național TV, 31.III).

5.1.3. Dezacordul numeralelor cu utilizare adjectivală

Am înregistrat și în această etapă câteva contexte în care numerele cardinale compuse nu se acordă în gen, tendința fiind de folosire invariabilă a formei de masculin:

- „**doisprezece** meciuri” – corect: *douăsprezece meciuri* (Pro TV, 10.III);
- „treizeci și **unu** de săptămâni” – corect: *treizeci și una de săptămâni* (Pro TV, 21.III);
- „au venit cu **doisprezece** autospeciale cu apă și spumă” – corect: *au venit cu douăsprezece autospeciale cu apă și spumă* (Antena 3, 9.III).

Mai rar este dezacordul numeralului ordinal:

- „în România au fost câteva furturi foarte mari: prima este retrocedările, a doua este...” – corect: *în România au fost câteva furturi foarte mari, primul a fost reprezentat de retrocedări, al doilea...* (Național TV, 31.III).

5.1.4. Dezacordul pronumelui nehotărât

Acest tip de dezacord a fost rar înregistrat:

- „pâinea cu miez de ciolan este una dintre cele mai apreciate preparate” – corect: *pâinea cu miez de ciolan este unul dintre cele mai apreciate preparate* (Antena 1, 25.III).

5.1.5. Dezacordul dintre subiect și predicat

În unele situații dezacordul este favorizat de faptul că subiectul este un substantiv colectiv, al cărui sens de plural atrage și verbul în sfera pluralului:

- „cei mai afectați [...] sunt personalul navigant, care-și fac datoria” – corect: *cel mai afectat [...] este personalul navigant, care-și face datoria* (Realitatea TV, 15.III);
- „politicul, în nebunia lor de a controla serviciile, au omorât pur și simplu aceste legi” – corect: *oamenii politici, în nebunia lor de a controla serviciile, au omorât pur și simplu aceste legi* (Realitatea TV, 26.III);
- „SRI-ul, comisia de control a SRI-ului, vor să le pună pe piață doar cu buletinul” – corect: *SRI-ul, comisia de control a SRI-ului, vrea să le pună pe piață doar cu buletinul* (Realitatea TV, 31.III);
- „ne-au interceptat SRI-ul și pe noi” – corect: *ne-a interceptat SRI-ul și pe noi* (DIGI 24, 16.III);
- „grupul Vouă ne-au pregătit două scenete” – corect: *grupul Vouă ne-a pregătit două scenete* (Național TV, 27.III);
- „va da de gândit la multă lume care au rol în educație” – corect: *va da de gândit la multă lume care are rol în educație / multor persoane care au rol în educație* (Național TV, 10.III).

În unele contexte înregistrate, acordul se face cu alt nominal decât cel care are funcția de subiect (acord prin atracție):

- „industria laptelui, ca multe alte industrii din țara asta, sunt într-un pericol foarte mare” – corect: *industria laptelui, ca multe alte industrii din țara asta, este într-un pericol foarte mare* (Național TV, 17.III);
- „potrivit Institutului Național de Sănătate Publică, numărul persoanelor decedate în aceste zone ajung la 67” – corect: *potrivit Institutului Național de Sănătate Publică, numărul persoanelor decedate în aceste zone ajunge la 67* (B1 TV, 10.III);
- „ne spune ce legătură erau între cei trei” – corect: *ne spune ce legătură era între cei trei* (Antena 3, 24.III);
- „lipsa de igienă a îngrijitoarelor i-au îmbolnăvit” – corect: *lipsa de igienă a îngrijitoarelor i-a îmbolnăvit* (Kanal D, 4.III);
- „prioritatea, după părerea mea, în momentul de față sunt trei” – corect: *după părerea mea, în momentul de față sunt trei priorități* (Național TV, 24.III);
- „complicilor lui le-au fost teamă” – corect: *complicilor lui le-a fost teamă* (DIGI 24, 24.III);
- „prețul билетelor sunt cuprinse între 25 și 60 de lei” – corect: *prețul билетelor este de la 25 la 60 de lei* (TVR 2, 31.III).

Un alt tip de acord prin atracție implică o propoziție relativă introdusă prin pronumele *care*. Acesta reia referința unui nominal și, având funcția de subiect, trebuie să impună verbului din subordonată acordul. Dezacordul apare când verbul nu se acordă cu pronumele relativ, ci cu un nominal din propoziția regentă care este mai proeminent din punct de vedere pragmatic, al modului cum este organizată informația de către locutor:

- „este doar una dintre legile care trebuie modificată” – corect: *este doar una dintre legile care trebuie modificate* (Realitatea TV, 25.III);
- „inclusiv pentru mine, ca om foarte tânăr la acea perioadă, care aveam de-a face cu zona aceasta” – corect: *inclusiv pentru mine, ca om foarte tânăr la acea perioadă, care avea de-a face cu zona aceasta* (Realitatea TV, 26.III);
- „să devenim o națiune care să credem în ceva” – corect: *să devenim o națiune care crede în ceva* (Național TV, 10.III);
- „eu sunt o fată care merg mult” – corect: *eu sunt o fată care merge mult* (TVR 1, 1.III);
- „tu ești cel care ar trebui să iei atitudine” – corect: *tu ești cel care ar trebui să ia atitudine* (Kanal D, 16.III).

Dezacordul poate apărea și când subiectul este multiplu (format din termeni coordonați), iar verbul este acordat doar cu unul dintre termenii coordonați (cel care e mai aproape de verb):

- „laptele și brânza de Brădet are E.coli” – corect: *laptele și brânza de Brădet au E.coli* (DIGI 24, 4.III).

În contextul de mai jos, dezacordul apare prin elipsa unui substantiv la singular, *temperatura* sau *maxima*:

- „după-amiaza se va atinge maximum 8° Celsius” – corect: *după-amiaza se va atinge maxima / temperatura maximă de 8° Celsius* (DIGI 24, 15.III).

Când verbul-predicat este antepus subiectului, dezacordul se poate produce prin neanticiparea mesajului:

- „li se vor pune sub sechestru o parte din avere” – corect: *li se va pune sub sechestru o parte din avere* (Realitatea TV, 1.III).

Unele dezacorduri sunt simple neglijențe sau aplicarea unei norme morfologice regionale în locul celei standard, literare:

- „De ce a plecat toți odată așa? S-a speriat de tine?” – corect: *De ce au plecat toți odată așa? S-au speriat de tine?* (Prima TV, 13.III);
- „doi hoți... le-a furat una dintre mașini” – corect: *doi hoți... le-au furat una dintre mașini* (România TV, 13.III).

5.2. Marca genitivală *al, a, ai, ale*

Una dintre greșelile de utilizare a mărcii genitivale constă în absența ei în sintagma coordonată în genitiv. După conjuncția copulativă, nominalul în genitiv ar trebui să fie precedat de marca de caz:

- „asupra mamei sale și iubitului ei” – corect: *asupra mamei sale și a iubitului ei* (Antena 1, 3.III);
- „de pe coastele Argentinei și Chile” – corect: *de pe coastele Argentinei și ale Chile* (Antena 1, 9.III);
- „o malformație a picioarelor și șoldurilor” – corect: *o malformație a picioarelor și a șoldurilor* (Antena 1, 29.III);

- „sunt drepturile a unor astfel de oameni” – corect: *sunt drepturile unor astfel de oameni* (Realitatea TV, 2.III).

5.3. Greșeli de utilizare a numeralului

Pe lângă dezacordul numeralelor (vezi *supra*), am mai înregistrat două tipuri de greșeli care implică numeralele: utilizarea formei de masculin *doisprezece* la exprimarea orei sau a datei și absența prepoziției *de* care leagă nominalul cuantificat de numeral:

- „de la ora doisprezece” – corect: *de la ora douăsprezece* (Pro TV, 23.III);
- „în doisprezece septembrie” – corect: *în douăsprezece septembrie* (România TV, 2.III);
- „165 milioane de dolari” – corect: *165 de milioane de dolari* (DIGI 24, 1.III);
- „80 de milioane euro” – corect: *80 de milioane de euro* (Realitatea TV, 2.III);
- „27 oameni au murit” – corect: *27 de oameni au murit* (România TV, 13.III);
- „10 milioane lei alocate pentru biserici” – corect: *10 milioane de lei alocate pentru biserici* (B1 TV, 1.III);
- „34 locuințe distruse complet în urma incendiului din Titan” – corect: *34 de locuințe distruse complet în urma incendiului din Titan* (B1 TV, 10.III);
- „Onțanu, reținut pentru o șpagă de 4,2 milioane euro” – corect: *Onțanu, reținut pentru o șpagă de 4,2 de milioane euro* (Antena 3, 24.III).

5.4. Greșeli de utilizare a prepoziției

5.4.1. „Ca și”

Am înregistrat și în această etapă de monitorizare, destul de frecvent, utilizarea unei particule adverbiale *și* între prepoziția calității *ca* și nominal. Utilizarea este incorectă, deoarece *și* nu are nicio justificare sintactică sau semantică, nefiind vorba nici măcar de evitarea unei cacofonii:

- „ca și solicitanți de azil ei au dreptul la [...]” – corect: *ca solicitanți de azil ei au dreptul la [...]* (Pro TV, 3.III);
- „nu atât ca și claritate, pentru că nu-i foarte limpede, din cauza barajului” – corect: *nu atât în ce privește claritatea, pentru că nu-i foarte limpede, din cauza barajului* (TVR 2, 13.III);
- „mineriada pe care ați prins-o dumneavoastră ca și director SRI” – corect: *mineriada pe care ați prins-o dumneavoastră ca director SRI* (Realitatea TV, 26.III);
- „ca și exemplu” – corect: *ca exemplu* (DIGI 24, 4.III);
- „arăt aceste două obiecte ca și ghicitori” – corect: *arăt aceste două obiecte ca ghicitori* (DIGI 24, 16.III);
- „ca și salariați acolo” – corect: *ca salariați acolo* (Antena 3, 17.III);
- „lucra ca și distribuitor de bere” – corect: *lucra ca distribuitor de bere* (Kanal D, 16.III);
- „ai vrea ca și invitată o fată de oraș” – corect: *ai vrea ca invitată o fată de oraș* (Kanal D, 16.III);
- „ca și sfetnic regal” – corect: *ca sfetnic regal* (Disney Junior, 18.III).

5.4.2. Extinderea utilizării prepoziției *pe*

- „ea a fost internată pe secția de chirurgie” – corect: *ea a fost internată în secția de chirurgie* (Antena 1, 31.III);
- „un punct de vedere negativ al guvernului pe inițiativa legislativă” – corect: *un punct de vedere negativ al guvernului cu privire la inițiativa legislativă / [...] asupra inițiativei legislative* (Realitatea TV, 8.III);
- „vedeți pe mediile sociale cât de mult prinde o asemenea teorie” – corect: *vedeți în mediile sociale cât de mult prinde o asemenea teorie* (Realitatea TV, 31.III);
- „votul final pe lege” – corect: *votul final pentru lege* (DIGI 24, 2.III);
- „martora pe care am avut-o pe telefon” – corect: *martora pe care am avut-o la telefon* (DIGI 24, 22.III);

Prin extinderea utilizării prepoziției *pe* apar și ambiguități. În contextul de mai jos se poate face confuzie între sensul abstract și sensul concret, locativ, al prepoziției (se poate înțelege că scandalul a avut loc pe Arena Națională):

- „Scandal **pe** Arena Națională” – corect: *Scandal pentru Arena Națională* (B1 TV, 1.III).

5.4.3. Prepoziții temporale

În unele contexte, prepozițiile temporale sunt utilizate inadecvat, pentru exprimarea datei. În limba română, utilizarea prepoziției temporale depinde de tipul de nominal care urmează după prepoziție (poate fi exprimat doar anul, luna ori data exactă):

- „vor avea loc în 1 și 15 martie, la Teatrul [...]” – corect: *vor avea loc pe 1 și 15 martie, la Teatrul [...]* (Realitatea TV, 1.III);
- „va avea loc în 5 martie la Opera Națională” – corect: *va avea loc pe 5 martie la Opera Națională* (Realitatea TV, 1.III);
- „au mai rămas doar două zile până de 8 martie” – corect: *au mai rămas doar două zile până la 8 martie* (B1 TV, 6.III).

5.4.4. „Datorită” + substantiv în genitiv

Prepoziția *datorită* impune nominalului cazul dativ. În sintagmele coordonate, al doilea nominal coordonat are uneori cazul genitiv (marcat prin *a*, marcă gramaticalizată a cazului genitiv):

- „doar datorită reflexelor și a norocului” – corect: *doar datorită reflexelor și norocului* (Antena 1, 10.III);
- „datorită virajelor spectaculoase și a vremii capricioase” – corect: *datorită virajelor spectaculoase și vremii capricioase* (Realitatea TV, 25.III).

5.5. Alte situații

Am înregistrat și alte tipuri de contexte cu utilizări inadecvate sintactic sau semantic ale prepozițiilor:

- „din punct de vedere al interesului politic” – corect: *din punctul de vedere al interesului politic* (Realitatea TV, 8.III);
- „oamenii de cultură au o slăbiciune la...” – corect: *oamenii de cultură au o slăbiciune pentru...* (TVR 1, 2.III);
- „să-l ajuți asupra unui lucru” – corect: *să-l ajuți cu un lucru* (Kanal D, 16.III);

- „nu se pot abține din a-și trăda partenera” – corect: *nu se pot abține de la a-și trăda partenera* (Kanal D, 30.III);
- „ajutorul vostru în a-l distruge pe marele...” – corect: *ajutorul vostru pentru a-l distruge pe marele... / ajutorul vostru ca să îl distrugem pe marele...* (Cartoon Network, 31.III);
- „iar toți cei 239 de oameni la bord sunt presupuși morți” – corect: *iar toți cei 239 de oameni de la bord sunt presupuși morți* (B1 TV, 3.III);
- „Ministerul Afacerilor de Externe” – corect: *Ministerul Afacerilor Externe* (Pro TV, 31.III).

5.6. Adverbul

Prin greșelile de utilizare a adverbului am înregistrat: acordul lui *cel*, marcă a gradului de intensitate superlativ relativ, care trebuie să fie invariabilă când face parte din structura superlativului relativ al adverbului; utilizarea adverbului restrictiv *decât* în contextul unui verb pozitiv; topica greșită a semiadverbului *mai*, plasat înaintea cliticului pronominal (în limba standard, se plasează între clitic și verb):

- „cele mai grav afectate cartiere” – corect: *cel mai grav afectate cartiere* (DIGI 24, 1.III);
- „tu ai ales decât unul-doi” – corect: *tu nu ai ales decât unul-doi* (Prima TV, 18.III);
- „cred că mai îți trebuia” – corect: *cred că îți mai trebuia* (Prima TV, 18.III).

5.7. Conectori intra- și interpropoziționali

5.7.1. „Ca să” pentru „să”

Am constatat că se folosește (în continuare) frecvent conectorul compus *ca să* în locul conectorului *să* pentru a introduce propoziții complementive. Conform normelor limbii literare, acest conector poate introduce doar propoziții circumstanțiale de scop.

- „i-ar fi ajutat pe Virgil Măgureanu și pe soția lui ca să ia bani din bancă” – corect: *i-ar fi ajutat pe Virgil Măgureanu și pe soția lui să ia bani din bancă* (Antena 1, 14.III);
- „Ministrul Învățământului nu trebuia ca să facă asta” – corect: *Ministrul Învățământului nu trebuia să facă asta* (Național TV, 10.III);
- „vreau ca să spun” – corect: *vreau să spun* (Național TV, 11.III);
- „va reuși ca să transmită” – corect: *va reuși să transmită* (Național TV, 17.III);
- „nu reușesc ca să se integreze” – corect: *nu reușesc să se integreze* (Național TV, 18.III);
- „Cum ai ajuns ca să investești în turism, tocmai aicea, sus?” – corect: *Cum ai ajuns să investești în turism, tocmai aicea, sus?* (TVR 2, 13.III).

5.7.2. Conectorii corelativi

Structura conectorilor corelativi este fixată, este incorectă înlocuirea unuia dintre conectori prin altul sinonim (ex. *fie... sau...* în loc de *fie... fie...*) sau alterarea în alt fel a structurii:

- „Europa s-a schimbat, fie că ne place sau nu” – corect: *Europa s-a schimbat, fie că ne place, fie că nu* (Realitatea TV, 25.III);

- „situația prezentată în Oltenia, cât și pe Dunăre” – corect: *situația prezentată atât în Oltenia, cât și pe Dunăre* (România TV, 10.III);
- „investiții imobiliare atât în Spania și în România” – corect: *investiții imobiliare atât în Spania, cât și în România* (Antena 3, 24.III).

5.7.3. Conectorii adversativi

Am înregistrat utilizarea nejustificată semantic a unui conector adversativ (opozitional) în locul unuia copulativ, într-o sintagmă coordonată în care termenii nu sunt opuși.

- „mesaje de susținere din partea președintelui României, Klaus Iohannis, dar și din partea premierului Dacian Cioloș” – corect: *mesaje de susținere din partea președintelui României, Klaus Iohannis, precum și din partea premierului Dacian Cioloș* (Realitatea TV, 3.III);
- „În realitate, Gelu Margine trăiește într-o vilă de câteva sute de euro, o mașină de câteva zeci de euro, **dar** și câteva spații comerciale în centrul orașului Moinești” – corect: *În realitate, Gelu Margine trăiește într-o vilă de câteva sute de euro, are o mașină de câteva zeci de euro și câteva spații comerciale în centrul orașului Moinești* (Antena 3, 8.III).

5.7.4. „Faptul că” în loc de „că”

În contextele semnalate mai jos, este incorectă utilizarea nominalului *faptul* urmat de o propoziție subordonată introdusă prin *că*. Această utilizare este favorizată de tratarea secvenței *faptul că* drept conector compus:

- „iar colegii povestesc faptul că era mereu cu zâmbetul pe buze” – corect: *iar colegii povestesc că era mereu cu zâmbetul pe buze* (B1, 1.III);
- „premierul ...i-a reproșat ministrului Agriculturii... faptul că s-a grăbit cu declarațiile în acest caz” – corect: *premierul ...i-a reproșat ministrului Agriculturii... că s-a grăbit cu declarațiile în acest caz* (B1 TV, 4.III);
- „oamenii sunt oarecum revoltați, li se pare faptul că nu se intervine suficient de repede” – corect: *oamenii sunt oarecum revoltați, li se pare că nu se intervine suficient de repede* (Antena 3, 9.III).

5.7.5. Alți conectori

Am înregistrat și alte tipuri de greșeli de utilizare a conectorilor: conjuncția disjunctivă *ori* („sau”) a fost folosită în locul conectorului transfrastic *or*, pronumele relativ *care* a fost utilizat în locul adverbului relativ *când*, conjuncția disjunctivă *sau* a fost folosită în locul conjuncției copulative *și*:

- „ori, ieri, deputații l-au protejat” – corect: *or, ieri, deputații l-au protejat* (Europa FM, 31.III);
- „este a șasea oară în care România ține doliu național” – corect: *este a șasea oară când România ține doliu național* (Pro TV, 24.III);
- „care este diferența între a cânta pe o scenă într-un centru comercial sau a cânta pe o scenă adevărată” – corect: *care este diferența între a cânta pe o scenă într-un centru comercial și a cânta pe o scenă adevărată* (DIGI 24, 8.III).

5.8. Obiectul direct

Cea mai frecventă greșeală de utilizare a obiectului direct a constat în absența prepoziției *pe* înaintea nominalului cu rolul de obiect direct:

- „aflăm acum lucrurile care le aflăm” – corect: *aflăm acum lucrurile pe care le aflăm* (Național TV, 24.III);
- „nu sunt la curent cu multe lucruri care dumneavoastră le-ați spus” – corect: *nu sunt la curent cu multe lucruri pe care dumneavoastră le-ați spus* (Național TV, 25.III);
- „poate cel mai nobil pește care îl avem noi în apele de munte” – corect: *poate cel mai nobil pește pe care îl avem noi în apele de munte* (TVR 2, 13.III);
- „avem alături de noi psihologul N.V. și pe designerul [...]” – corect: *avem alături de noi pe psihologul N.V. și pe designerul [...]* (Pro TV, 14.III);
- „i-a nominalizat atât pe președintele Klaus Iohannis și soția sa, pe președinții celor două camere ale Parlamentului, pe fostul președinte Traian Băsescu, dar și șefii serviciilor secrete” – corect: *i-a nominalizat atât pe președintele Klaus Iohannis și pe soția sa, pe președinții celor două camere ale Parlamentului, pe fostul președinte Traian Băsescu, dar și pe șefii serviciilor secrete* (Realitatea TV, 30.III).

5.9. Nemarcarea relațiilor sintactice

În textele afișate pe ecran (pe banda de jos sau în titluri) se întâlnește frecvent stilul „telegrafic”, care constă în nemarcarea unor relații sintactice între cuvinte, în general pentru că se dorește scurtarea mesajului (de multe ori, din motive de spațiu insuficient pe ecran). Sunt omise prepozițiile și mărcile de caz (mărcile flexionare), uneori și articolul, iar substantivele au forma de nominativ și sunt juxtapuse în ordinea obișnuită (respectarea topicii asigurând înțelegerea textului):

- „patron Brădet” – corect: *patronul firmei Brădet* (DIGI 24, 15.III);
- „manager taxe companie de consultanță” – corect: *manager de taxe al unei companii / la o companie de consultanță* (DIGI 24, 9.III);
- „a doua probă la simulare bac” – corect: *a doua probă la simularea bacalaureatului* (Pro TV, 9.III);
- „proprietar fabrică lactate” – corect: *proprietarul unei fabrici de lactate* (Kanal D, 4.III);
- „Sursa: motivare arestare Neculai Onțanu” – corect: *Sursa: motivarea arestării lui Neculai Onțanu* (Realitatea TV, 31.III);
- „antrenor canotaj” – corect: *antrenor de canotaj* (DIGI 24, 15.III);
- „consultant nutriție” – corect: *consultant în nutriție / consultant nutriționist* (TVR 2, 14.III);
- „director companie producătoare de țigarete” – corect: *director al unei companii producătoare de țigarete* (Național TV, 17.III);
- „președinte Asociația Salvați Bucureștiul” – corect: *președinte al Asociației Salvați Bucureștiul* (Național TV, 24.III);
- „Patronii Colectiv, liberi” – corect: *Patronii de la „Colectiv”, liberi* (B1 TV, 29.III);

- „4.000 angajați Boeing vor rămâne fără loc de muncă” – corect: *4.000 de angajați ai firmei „Boeing” / de la „Boeing” vor rămâne fără loc de muncă* (B1 TV, 30.III).

5.10. Anacolut

Anacolutul este o greșeală de discontinuitate sintactică, apărută în general în exprimarea orală, când locutorul nu anticipează mesajul. Se întâlnește mai ales în frazele lungi, care încep cu o anumită structură sintactică și se continuă cu alta (de exemplu, se începe cu un nominal în cazul nominativ și se continuă cu o structură verbală care impune nominalului cazul dativ):

- „dacă revendicările lor nu se vor găsi rezolvări pentru ele” – corect: *dacă pentru revendicările lor nu se vor găsi rezolvări* (Antena 1, 22.III);
- „stâlpii societății civile atât le place de mult să se împăuneze” – corect: *stâlpilor societății civile atât le place de mult să se împăuneze* (DIGI 24, 16.III);
- „Ando a fost un jucător care ieșea la bătaie, care îi plăcea să ia adversarul pe piept și să se lupte cu el.” – corect: *Ando a fost un jucător care ieșea la bătaie, căruia îi plăcea să ia adversarul pe piept și să se lupte cu el.* (TVR 2, 21.III);
- „proprietarii autoturismelor care nu erau acasă au... le-au fost mutate mașinile de polițiști și pompieri” – corect: *proprietarilor autoturismelor care nu erau acasă au... le-au fost mutate mașinile de polițiști și pompieri* (Antena 3, 9.III);
- „ploile ne strică planurile și pentru noi, doamnele, coafurile” – corect: *ploile ne strică planurile și nouă, doamnelor, coafurile* (Kanal D, 10.III);
- „obținerea permisului de ședere, care se reînnoiește odată la 2 ani și poți călători cu el oriunde în Uniunea Europeană” – corect: *obținerea permisului de ședere, care se reînnoiește odată la 2 ani și cu care poți călători oriunde în Uniunea Europeană* (Pro TV, 3.III).

III. LEXIC, SEMANTICĂ ȘI STILISTICĂ

6. Greșeli de lexic și de semantică

6.1. Pleonasmul

Au fost înregistrate o serie de exprimări redundante, pleonastice:

- „eu am trecut anterior prin perioada” – corect: *eu am trecut prin perioada* (TVR 1, 1.III);
- „drept pentru care, ne rugăm pentru sănătatea sa” – corect: *drept care, ne rugăm pentru sănătatea sa* (TVR 1, 2.III);
- „în privința asupra provenienței banilor” – corect: *în privința provenienței banilor sau asupra provenienței banilor* (RTV, 5.III);
- „ce făceau înaintașii lor în trecut” – corect: *ce făceau înaintașii lor* (România TV, 13.III);

- „cel puțin jumate de zodiac este afectat, dar numai în proporție de 50%” – corect: *cel puțin jumătate de zodiac este afectat* (România TV, 13.III);
- „deocamdată, pentru moment, la revedere” – corect: *deocamdată, la revedere* (Prima TV, 18.III).

6.2. Folosirea greșită sau inutilă a unui cuvânt în locul altuia

6.2.1. Necunoașterea formei cuvintelor, deformări prin asociere cu alți termeni

- „se enumără 20 de străzi” – corect: *se enumeră 20 de străzi* (Kanal D, 16.III);
- „diversificare a cauzisticii penale” – corect: *diversificare a cauzisticii penale* (Național TV, 28.III).

6.2.2. Modificarea structurii unor construcții fixate

Construcțiile fixate (locuțiuni și expresii) nu trebuie modificate prin adăugarea unui termen sau prin substituția unui termen cu altul prin apropiere formală sau semantică. Astfel se explică situațiile următoare:

- „cu ocazia tradiționalelor mesaje *urbi și orbi*” – corect: *cu ocazia tradiționalelor mesaje urbi et orbi* (Realitatea TV, 2.III);
- „samsarul neagă că ar fi avut la cunoștință despre aceste nereguli” – corect: *samsarul neagă că ar fi avut cunoștință de aceste nereguli* (B1TV, 7.III);
- „căutarea teroriștilor nu a luat final” – corect: *căutarea teroriștilor nu s-a terminat* (B1 TV, 21.III);
- „să sucească foaia” – corect: *să întoarcă foaia* (DIGI 24, 7.III).

6.2.3. Cuvinte neadecvate semantic

Au fost înregistrate situații de inadvertență contextuală fie ca urmare a necunoașterii sensului cuvintelor, fie din dorința de exprimare elegantă:

- „ar avea de suferit... datorită rigidității” – corect: *ar avea de suferit... din cauza rigidității* (România TV, 20.III);
- „Da, nu știu ce emulații s-ar mai putea întâmpla, decât, Doamne ferește, o tragedie ca să scoată din nou lumea în stradă, să ajungă la un astfel de eveniment” – corect: *Da, nu știu ce evenimente s-ar mai putea întâmpla, decât, Doamne ferește, o tragedie ca să scoată din nou lumea în stradă, să ajungă la un astfel de eveniment* (Realitatea TV, 31.III);
- „oameni politici, oameni din structuri, oameni din zone diverse încearcă să captureze statul român” – corect: *oameni politici, oameni din structuri, oameni din zone diverse încearcă să țină captiv statul român* (Realitatea TV, 26.III);
- „deschidem săptămâna cu discuții care merg și în Parlamentul României, merg și pe stradă” – corect: *deschidem săptămâna cu discuții care se poartă și în Parlamentul României, se poartă și pe stradă* (Realitatea TV, 14.III);
- „Claudiu Popa vine în legătură telefonică directă cu noi” – corect: *Claudiu Popa intră în legătură telefonică directă cu noi* (Realitatea TV, 3.III);

- „Din păcate, prognoza pentru următoarea perioadă nu este teribilă” – corect: *Din păcate, prognoza pentru următoarea perioadă nu este prea bună* (Pro TV, 7.III);
- „în capitală va fi rost de ploaie” – corect: *în capitală va fi ploaie* (Antena 1, 21.III);
- „dacă ele nu sunt vândute sub egida unei farmacii” – corect: *dacă ele nu sunt vândute în cadrul / prin intermediul unei farmacii* (Antena 1, 9.III);
- „Toți cei care s-au întâlnit întâmplător cu regele Mihai, nu au știut că au în față o alteță regală” – corect: *Toți cei care s-au întâlnit întâmplător cu regele Mihai nu au știut că au în față un rege / [...] nu au știut că îl au în față pe Majestatea Sa* (Antena 1, 8.III);
- „Potrivit reprezentanților Casei Regale, Alteța Sa urmează un tratament complex” – corect: *Potrivit reprezentanților Casei Regale, Majestatea Sa urmează un tratament complex* (B1 TV, 2.III);
- „ați ieșit să serviți prânzul” – corect: *ați ieșit să luați prânzul* (Kanal D, 31.III);
- „Regina Elisabeta, în rol de tânără mamă” – corect: *Regina Elisabeta, în ipostază de tânără mamă* (B1 TV, 7.III);
- „Controversatul proiect al Centrului de Management al deșeurilor de lângă localitatea clujeană Feleacu pare să nu aibă finalitate...” – corect: *Controversatul proiect al Centrului de Management al deșeurilor de lângă localitatea clujeană Feleacu pare să nu fie dus la bun sfârșit...* (Antena 3, 7.III);
- „localnicii au fost evacuați din blocul în flăcări” – corect: *locatarii au fost evacuați din blocul în flăcări* (Antena 3, 9.III);
- „au fost discuții desul de abrazive” – corect: *au fost discuții desul de dure* (Antena 3, 14.III);
- „procesul va debuta practic cu o lovitură de teatru, dacă putem spune așa” – corect: *procesul va începe cu o lovitură de teatru, dacă putem spune așa* (Pro TV, 3.III);
- „Veti mai vedea si asculta astăzi alte testimoniale la fel de năucitoare” – corect: *Veti mai vedea si asculta astăzi alte mărturii la fel de năucitoare* (Antena 3, 19.III);
- „atunci când vorbim despre modele [...] vizualizăm o femeie [...]” – corect: *atunci când vorbim despre modele [...] ne închipuim / ne imaginăm / vedem o femeie [...]* (Antena 1, 8.III).

6.2.4. Utilizarea englezismelor și a calcurilor după engleză

Cuvintele și expresiile românești au fost înlocuite cu termeni din engleză sau cu creații după model englezesc:

- „pentru că a fost un input important de ploi” – corect: *pentru că a fost o cantitate importantă de ploi* (Realitatea TV, 10.III);

- „la un moment dat făcuse un *deal* cu Liviu Dragnea” – pronunțat [dil] – corect: *la un moment dat făcuse o înțelegere cu Liviu Dragnea* (Realitatea TV, 29.III);
- „va deveni o clădire smoke free” – corect: *va deveni o clădire în care nu se fumează* (Antena 1, 14.III);
- „rutele refugiaților probabil se vor diverta prin România” – corect: *rutele refugiaților probabil vor fi redirectionate/reorientate* (DIGI 24, 16.III);
- „acțiune antibacterială” – corect: *acțiune antibacteriană* (NTV, 4.III);
- „au fost rerutați către Amsterdam” – corect: *au fost redirectionați către Amsterdam* (Pro TV, 22.III);
- „vrea să le împuternicească pe femeile abuzate în femeile” – corect: *vrea să le facă mai puternice pe femeile abuzate în femeile* (Antena 1, 9.III);
- „eram inconfortabil cu Stelu” – corect: *nu eram de acord cu Stelu* (România TV, 2.III);
- „sunteți confortabil cu acest tablou?” – corect: *sunteți de acord cu acest tablou?* (România TV, 2.III);
- „domnul Dan din Craiova este devastat” – corect: *domnul Dan din Craiova este afectat* (Național TV, 25.III).

6.2.5. Greșeli de neadecvare contextuală fără intenție, accidentală; atracții semantice, diverse confuzii, lipsa de inspirație, elipse nerecomandate, creații spontane etc.

- „pentru efectul scăderii glucozei în sânge în cazul diabetului, dar și complicațiilor acestei boli” – corect: *pentru efectul scăderii glucozei în sânge în cazul diabetului și pentru reducerea complicațiilor acestei boli* (Național TV, 4.III);
- „acciza este folosită în niște scopuri care au o finalitate în programul...” – corect: *acciza este folosită în programul ...* (Național TV, 17.III);
- „aceleași caracteristici ar trebui să se întâmple și într-o televiziune” – corect: *aceleași ar trebui să fie și caracteristicile unei televiziuni* (DIGI 24, 1.III);
- „de la această ședință se vrea să fie una de bilanț” – corect: *este o ședință de bilanț* (DIGI 24, 15.III);
- „înainte să ne întâlnim încoace, am vorbit cu ambasadorul Jinga” – corect: *înainte să vin încoace, aseară, am vorbit cu ambasadorul Jinga* (TVR 2, 19.III);
- „clasarea tuturor pe podium și tu în fruntea podiumului” – corect: *clasarea tuturor pe podium, cu tine pe primul loc* (TVR2, 30. III);
- „Geopoliticul Dan Dungaciu” – corect: *specialistul în geopolitică Dan Dungaciu* (B1 TV, 21.III);
- „virtual, televizionistic” – corect: *virtual, la televizor* (Realitatea TV, 1.III);
- „oricum, dacă va fi reținut, acesta va fi dus la arest, iar în jurul zilei de mâine urmează să fie dus în fața judecătorilor cu propunere de arestare preventivă” – corect: *oricum, dacă va fi reținut, acesta va fi dus la arest, iar în cursul zilei de*

mâine urmează să fie dus în fața judecătorilor cu propunere de arestare preventivă (B1 TV, 15.III);

- „oamenii din Olănești beau apă doar cu cartela” – corect: *oamenii din Olănești beau apă numai folosind cartela* (Antena 3, 14.III).

6.2.6. Greșeli constând în asocieri care implică raporturi logice nefirești, nonsensuri

- „o să vedem în curând vorbele Domniei Sale” – corect: *o să ascultăm în curând vorbele Domniei Sale* (Național TV, 10.III);
- „după ploaia mocănească din ultimele zile, zăpada e atât de mare ...” – corect: *după ploaia mocănească din ultimele zile din anumite regiuni, în altele a nins și zăpada e atât de mare ...* (Kanal D, 28.III).

6.3. Repetiții

Repetițiile lexicale sunt supărătoare și trebuie evitate:

- „și apoi mergem direct acolo să fim în direct cu [...]” – corect: *și apoi mergem acolo să fim în direct cu [...]* (Pro TV, 14.III);
- „și să luăm un **exemplu** concret: cine are de exemplu [...]” – corect: *și să luăm un exemplu concret: cine are [...]* (Realitatea TV, 10.III);
- „care de-a lungul timpului s-au interesat mai degrabă de interesul personal” – corect: *care de-a lungul timpului și-au văzut mai degrabă de interesul personal* (Realitatea TV, 25.III);
- „Acesta este și motivul pentru care acesta a pierdut procesul” – corect: *Acesta este și motivul pentru care (numele persoanei) a pierdut procesul* (Național TV, 4.III);
- „să începem pentru început” – corect: *să începem /pentru început* (Național TV, 10.III);
- „câștigurile câștigate” – corect: *sumele câștigate/ câștigurile dobândite* (DIGI 24, 8.III);
- „interceptările cu infrastructura SRI se pot face cu această infrastructură” – corect: *interceptările se pot face cu infrastructura SRI* (DIGI 24, 10.III);
- „va putea, poate, pentru prima dată” *va fi în stare, poate, pentru prima dată* (TVR 1, 2.III);
- „drept urmare, a urmat o audiere” – corect: *drept urmare, a avut loc o audiere* (România TV, 12.III).

7. Stilistică

Anumite secvențe înregistrate conțin diferite tipuri de inadecvări de registru, neglijențe, incoerențe.

Au fost înregistrate expresii familiare în contexte inadecvate:

- „Dar nu v-a căzut fața când ați auzit ce-a zis?” – corect: *Dar nu ați fost foarte surprins când ați auzit ce-a zis?* (Realitatea TV, 2.III);

- „să băgăm panică” – corect: *să producem/generăm/inducem panică* (Național TV, 18.III);
- „Aflat în colaps financiar, TVR drege busuiocul” – corect: *Aflat în colaps financiar, TVR încearcă să salveze situația* (B1 TV, 4.III);
- „înțelegem că de săptămâna viitoare vremea schimbă foaia” – corect: *înțelegem că de săptămâna viitoare vremea se schimbă* (B1 TV, 6.III);
- „Alina Gorghiu îi dă peste nas lui Cătălin Predoiu” – corect: *Alina Gorghiu îl contrazice pe Cătălin Predoiu* (Antena 3, 8.III);
- „Angajat de la Finanțe, circ în stradă cu polițiștii” – corect: *Angajat de la Finanțe, scandal /dispută / ceartă în stradă cu polițiștii* (Antena 3, 9.III);
- „scandal în Parlament, ministru luat la rost” – corect: *scandal în Parlament, ministru muștrat* (Antena 3, 9.III);
- „pe statul de drept îl doare la [paișpe], la [bașcheți]” – corect: *statul de drept nu este interesat* (România TV, 2.III);
- „declarație care i-a lăsat pe ceilalți cu gura căscată pur și simplu” – corect: *declarație care i-a uimit peste măsură pe ceilalți* (Antena 3, 14.III);
- „cine nu vine la votul pentru Ghiță nu mai prinde mandat” – corect: *cine nu vine la votul pentru Ghiță nu mai primește un nou mandat* (Antena 3, 29.III).

În concluzie, monitorizările au înregistrat unele abateri persistente, dar și o serie de neglijențe care puteau fi ușor evitate. În ansamblu, raportul a constatat o reducere a erorilor grave, dar sunt încă destule de făcut pentru îmbunătățirea exprimării în limba română în audiovizual.